

מסורת הש"ס

(א) לעיל מז. נב: מז.
(ב) תרומות פ"ה מ"א,
(ג) יבמות קט: גיטין מז:
לעיל כב. ע"ש [לקמן ס:].
(ד) ג"א רבא, (ה) [פסחים
לג: שזועות י: מעילה יב:].
(ו) שביעית פ"ו מ"ג לעיל
נח., (ז) [דף נח:],

הגהות הב"ח

(א) גמ' שאיני חולק
 ושאני: (ב) שם מקור
 עליה אבל מרומה מצי'
 (ג) רש"י ד"ה הו' חל' וכו'
 נדריס ק"ד וחל"כ מ"ה
 אמרי הו': (ד) ד"ה חל' וכו'
 ציד ישראל: צה וכו'
 והיינו דקדני ויפ' חל' וכו'
 ישראל הו' הקד' וחל"כ
 מ"ה חוץ וכו' וזאם נפלה:
 (ה) ד"ה חל' נעולס וכו'
 נעלה ציבול וזאם הדרא
 קושא: (ו) ד"ה היק' וכו'
 לעשרה דה"ל

גליון הש"ס

גמ' תרומה מאי מצות.
 עי' צ"מ נג ע"א תוס' ד"ה
 הו"ל ולע"ק: שם היתר
 שבתן להיבן הלך. עי'
 צר"נ ע"ז דף סס"ו ע"א:

הגהות הגר"א

[א] גמ' ברוב נמחק
(דהא בעינן ק' ומ"ש
בשיטה מקובצת דחוק
דהא הכל מדרבנן קמיירי
דמדאורייתא אף דבר שיש
לו מתירין בטל כמ"ש
בב"מ ג.) :

מוסף רש"י

מתיב רמי בר חמא.
לר' אחי מוסיב דקא
פשיטא ליה בגדיליה הימר
ומעלין האסכור מנשיטין,
ולת ליה ק' קבא דר'
יוחנן ור' יוחנן דשאני
שניטין וכו', ומוסיב ליה
דבבד שאין זעוו כלל
אפלו גידולו גרעו אסורין,
אלמא לא אמו גידוליה הימר
ומעלין האסכור (דאמ"ה
בשמו). בחילופיהן. אס
נתחלפו צבירות אחרות
ודבר שלא בא לעולם.

הוא, ובגידוליהן. שנטען
והגדילו (לעיל ח.). כאילו
הוא דכתיב וכי תחדל לנדור,
מקטיר עליה. על הצמה

למיתשיל עלה. מיון דינא
שהפרישה מני מיתשיל עלה
אימא סיפא אם היתה מ

מתלב רמי בר חמא קונם בגידולין: קונם שאני אוכל כלה אפילו גידולי גידולין אסר עצמו אלא בגוף הפיר לעיקר הלכך העיקר מתפשט שביעית מכל מקום דמי לעו הוואיל ואי בעי מיתשל ע (דף נב.) קונם יין ונפל לתב מינו דהאי דדבר שיש לו מ

רעז"י

בתוך מעשר. תרומת מעשר דיוגן הוא [דקא גרים] ליה דלא מחייב בתרומות מעשר עד דמדיגן והאי מאשקדקי נידגנה הלכך מעשר עליה משל אשקדק ולא הוי איסורו על ידי קרקע הלכך לא הוי צטילתו ע"י קרקע: אפילו ידיולי אפודין אפורין. אלמא דאין ידיולי היתר מעלין את האיסור וקשיא לרבי

אמרי מעשר דיגון הו
רמי בר חמא ⁽⁶⁾ קונם
הן על פי קונם הן
ובגידוליהן ⁽⁶⁾ שאני א
בחילופיהן ובגידוליהן
אבל בדבר שאין זר
גידולין אסורין אמר ר
הואיל ואי בעי מתשיל
אמר: וחין צטיל צרוב כמור צרוב
מדתו גנדוליו רביס: הכי תרומה
דאי בעי מתשיל עלה. שאם היה
צדעתו להפריס תרומה ומעשר על
פירותיו מפירות קופה זו וטעה ונתן
מקופה אחרת יכול לשאל עליה לפני
חכם ולומר לו לא היה צדעתי ליתן
מקופה זו אלא מזו ולא הויא תרומה
ואפילו הכי צטלה צרובא דתמן וכו'.

סירקב. הכל שאין לה תקנה לא לכהן ולא לישראל: **הא** אם נפל **למאס פעלה.** אף אחת ושאר מותר אלא לא בצטלה כרוב קדיה כמו האי דהיינו בנאמא ואכתי קדיה לרבי אמי מתני' דנדרים: (א) [ומשני] **הא פטומה**

בַּרְרוּמָה **בֵּיד כֶּהַן עֶסְקִינִי**. דִּמְאָסָר
שׁוֹכֵה בַּה כֶּהַן לֹא מִזֵּי מִיִּתְשִׁיל עֵלָה
אִינֵשׁ וְלֹא דִמֵּי לְקוֹנִמּוֹת: **סִימְכִר**
לִכֶּהֱן. הִיא בֵּיד כֶּהַן הִיא וְחִין רִצִּיק
לֹא לְמִוְכְּרָה: **אֵלָּא בֵּיד יִשְׂרָאֵל**
עֶסְקִינִי שְׁפִלּוֹ וְכֹר. דִּלָּא מִזֵּי אִיזִי
מִיִּתְשִׁיל עֵלָה שְׁכֵכֵר זָכֵה בַּה כֶּהַן (ו):

והא קטני סיפא אס היסא טעורה
תימכר לכה. שהרי ציד ישראל
היא חוץ מדמי אותה סאה אס נפלה לו
מבית אבי אמו כהן אמרי אמר חוץ
מדמי אותה סאה אפילו אותה סאה
נמי תימכר הואיל ובאחה לו בירושה:
אלא. לעולם בטרומה ציד ישראל
עסקינן ומאי מושיל [עליה] ואפילו
הסך צולה בדבוסא (א) והדרא קושא
לדוכסיה. מרזי הכי גרסינן אלא גבי

קונמות מנז'ה לנאטשולי עלייה וכמאן דאטשיל עלייה דמי והוה ליה דבר שיש לו מתירין ואין צטל צרוב: **אבל סרומה מאי מנז'ה איכא לנאטשולי עלה.** וכיון דלאו מנז'ה היא לא אמי לנאטשולי עלה וכדבר שאין לו מתירין דמי להכי צטיל צרובא: **וורעה מהעשרה לפי כולה.** אפילו מן הליטרא של עיקר: **היטר שבהן.** אותה ליטרא של עיקר שהיתה ממוקנת: **היון הלך.** הואיל ואותיה צעין אין צריך ^(א) לעשרם: **צללים.** של ששית וכו'. לימא היתר שבהן העיקר שגדלו בששית להיון הלך ותשטרי העיקר: **חלוטתם**

לעלמא שרי אצל גבי מעשר כיון דלפי חשבון הטובל חייביה רחמנא

בנה במה. בשעת איסור הנצמות (יבמות קט: גיטין מז:); או: לעבודת כוכבים (לעיל כב.) וחוטא וגו' הא לא מחלל יהיה כך חטא (יבמות קט:). והמקיימו. ולא שאל עליו לחסו להחמיר, באילו מר עוט שגס, לפי שעל ידי כך הוא מרגיל עצמו בנדרים (גיטין מז:); שעבר עליו שמי עבירות, אלא יתר אצל חסס וימירנו כדי שלא יהא רגיל בכך (יבמות קט:).

מרשות ישראל וקיים זה מנחת נתינה חו לא מני לאפקועי שם תרומה מינה על ידי שאלה ונאריך לומר לפירושו דלף עג גב דיכול הישראל להחזירה לחולין היו ליה דבר שאין לו ממירין ודורח תמבר לבקו. אלמא אכמי לאו ציד כהן הוא: תמבר לבקו. הון מזמי אותה סאה וסאה וסאה עליהו. הכך נקרא דבר שיש לו ממירין דשמציאו עומדים לשאל

פרות הללו עלי קונם ב'י. דמיון דלמר קונם סתמא אקסרס עליו בנהאם בין בחליפין בין אל אקר עמא אלם בנפוס והלכך בדבר שורטו בלח מושתין אלם בדבר שאר וכו' וזוין אלמא גידולו יסרם גידום מעלס את האספור לאי מעלסין דלמא אספורי אלם בין מעלסין ולא אכר בגידולין ולמו גידולו ויבטלו לעקר אלם שמע מינה דלמא אספורי אלם בין מעלסין בגידולין ואספורין מעטס עיקר עזוב ואלו בטל ויהי חרד אינו מעלס (דף ע"ג) קרקע ע"י חרקה המירו ואל שייך לשטוי חרדו ואל דקא גרים ליה: א"י [אכא] שמיני קבובות יהיו והוי בדבר שיש לו מותרין ולא בשאר. ולכך לא מנעלין גידול לעיקר והא דתנן לעיל אלם ע"י טעם אין אספור ואל אכר וכו' טעם יין מותר דבעל היינו משום דהוי סמי בשאלו ויכין לא בטל היינו מין בנמנו ואל דמקור דכר אלם מותר דבעלי (דף ע"ג.) דמוס וכו'

הנודר מן הירק פרק שביעי נדרים

ר"ן נפ.

מעשר דיגון הוא דקא גרים ליה. שעל ידי דיגון מתחייב במעשר
ולא ע"י קרקע: מסיב רמי בר חמא קונס פירוס האלו עלי וכו'.
לר' ינאי פריך דלמא לעיל [ו:] כלל של תרומה שרבו גידוליו על עיקרו
מותר דאלמא סבירא ליה דכולהו גידוליו אע"פ שאין איסורן ע"י

דקא גרים ליה מתיב
ירות האלו עלי קונם
פי אסור בחילופיהן
ל ושאני טועם מותר
בדבר שזרעו כלה

על ידי פתח או חרטה כשאר נדרים.
והא דלא פריך ליה אי הכי צבצל של
תרומה נמי אמאי א"ר ינאי דגידולין
מעלין אותן [הא] אי צעי משליל עליה והוי
דבר שיש לו מתיירין משום דמאי
למדיחיה דבישראל צנפלה לו מצית אפי
אמו כהן עסקין ומשום הכי פריך ל
מהך מתינתין לדיכא למדיחיה צהכי.

כך נראה צעירי: סאה פרומה עמאה.
נקט פרומה עמאה לאשמועינן רבותא
דדיוקא דהא נהנה אע"ג דעמאה
היא תעלה: תירק. דכין דעמאה
היא לא חזיא לכהן לאכילה ובהיקס
נמי לא שריא דחשישין (דף ק"ג:)
כלאיתא פרכ תמא דפסחים (דף ק"ג:)

בפרומה ציד לכן. לכיון דרום
כהן שוב אינו יכול לישאל עליה: והא
קפני סיפא סמכר לכהן חוץ ממני
אותה סאה. ואי דנפלו לו מבית אבי
אמו כהן אפוא אינו מוכר אפילו אותה
סאה: אלא קומוס מזוה לאספול
עליהו. וכיון שכן כאלו אמשל
עליהו דמי: כל הסודר כאלו בנה בנה.

פירשתינו צפ' ד' נדרים (לעיל דף כג.):
תרומה מאי מלוא לאתפולי עלה
איבא. הלכך כיון שאין הדיקט צא

מעמלו וליכא מוזה למעבד הכי לא מיקרי דבר שיש לו מתירין.
והקדש דקא מני לעיל [ת.מ.] בדבר שיש לו מתירין בהקדש דקא הבית
עסקין דעל כרחין לפדייה קאי: גופא ליטרא צללים שפסגה
וורעא. כלומר שהפריש כל מעשרותיה מתעשרת לפי כולה ולא
לפי גידולין בלבד דאחז גידולין ומצטלי עיקר לגמרי: ודי היתר
שצבן ליהין הלך. נראה ביעניי דהכי מקשה אפילו תימא דגידולין
של היתר מצטלים עיקר של איסור התם היינו טעמא משום דכיון
שרבו גידוליו על עיקרו נמצא שכשאוכל אינו טועם טעם האיסור
כלל הלכך אף על פי שאיסור שבו מעורב בחבירו ולא אול ליה
עשורי הכא אמאי מתעשרת לפי כולה ודי היתר שצבן ליהין הלך:
אם

[illegible]

ות
לא צטייל בעיטא משום דהוי דבר שיש לו ממירין ואפי' דלף הוי מין במיט' צי לומר דהת'
וולא טעיל: והרי תרומה ב' דרגין. הלא דהוי מלי למיפק' לנחמן דתורה מרומה מין לה ממירין
לפחות תריבין תריבין. דלפני טעלה בפחות מין? ואסמככו רבנן (אקלר) טמירין מרומה ממני
למנוש מקדשו: א"ה. דמנן? להו ציד כהן אלן כון שדימועו אינטי צביט הכסין (אימא) שכן
לכסן ואל דידים הולא הולא מיירי שחא ציד ישראל וזי' ישראל צעפלו' לן מרומה מביט איהו מניין
תמכר לבתן חזין פדמיא מאה. ואל דידים הולא א' מיירי כסן ציד ישראל ופסיק מני מניין
במרומה שפסיק ישראל למן לכסן: הכי גרסין? אלא בשלמא קונמות מצוה לאיתשורי'
מותרין: ופסא ב' הדר' שבהם לחזין חזלה. לומר הימר יהיה צילטרס שיער הימר
גדילוי הימר מענין אל האקורס ואל לאוסטוי הימר מענין אל האקורס ואל

עין משפט
נר מצוה

נא מ"י פ"ה מהל' נדרים
הל' יב טו"ש"ע יו"ד ס' קב
סעי' ד בהגה וס' רמז
סעי' י:

ב' ב' מ"י פ"ד מהלכות
תרומות הלכה י'
טו"ש ע"ד סימן שלא
סעיף מח:

מא ג מיי פיי"ד מהל' תרומות הלכה יא:
[ד מיי פיי"ג מהל' נדרים
הל' כה טוש"ע י"ד קי' רג
קע"ג:]

פירוש הרא"ש

אמרי מעשר דינון קא
רים לה. הא דאמרת
דמעשר איסורו על ידי
קרקע הא לימא דתצוה
הרועה אינה חוזרת
למיצלה עד שתמרח בכרי
הלכך אין איסורו על ידי
קרקע ואינו בטל מני על ידי
קרקע דהמרחק ויבדלו

שלו חיונין בשעת המירוח והייט על ידי אדם: קונם פירות האלו. מפורש למעלה: אבל בדבר שאין ודעו בלה אפילו גידולי גידולי אסורין. אלמא אין גידולי היסר מעלין את האיסור דאי מעלין אמאי אסור בגדולי' הרי לא

אסר עצמו אלף בגוף
הפרי ולא בגדולים ויתו
גידוליו [ויצטלן] העיקר
אלף שמע מיה ללא מבטלי
גידולין לעיקר הלך טעם
העיקר מתפשט בגידולין
והכל אסור ונהי ללא דמי
נשיצית לגמרי דאסורייהו
תלי בקרקע מכל מקום
תעובות היא מבטל דלע
דני גידוליו הם מתעברו וצד

מעצמן ולא דמי למעשר
לחץ איסורו כלל כשמוסר
לקרקע אלא עד שעת
ליגון: הוה ליה ברבר
שישלו מתירין ואינו בטל
ברוב. דאפילו צאלף לא
צטיל: והרי תרומה דאי
בעי מתשיל עליה. אף על
גב דאי מתשיל עלה הדרא

לְטַבֵּל מִכֶּל מִקּוֹם מִכֶּל
תְּרוּמָה יֵאָחַז עַיִ שְׂאֵלָה:
וּבִטְלָה בְּרֹבָא דִּתְנִן סָאָה
תְּרוּמָה. מִזְבִּיחָא לְדַעִיל
הוּא מַזִּי לְאִתְּמֵי דְקָרִי
נִהְיָ לְתְּרוּמָה אִין לֵה
מִתְרִין אֵלֶּה דְּנִיחָא לִיה
לְאִתְּמֵי מִמַּתְנִי: שְׁנַפְלָה
לְפָחוֹת בְּמִאָּה חֻלְפִין
לְהִבָּה. אִין וְ לָשׁוֹן הַשְּׂנִי

למי פריך לה אליצא דרבי
ממע קיל להו לאינשי והכא
ומאה דיילף לה בספרי
באחד ומאה משום דכולהו
יומה ביד בהן דלא מצי
ע דאכסן קאי אכל ישראל
עלה ומתקן לה ואכלי לה:
קונמות מצוה לאיתשולי

משום דליכא נתינת טעם
באח של תרומה שנפלה
השאתה מרים ממנו שנפל
אם הייתה טהורה] תמכר
ונו כהן דהשאתה הוא ידידיה:
הלא אלא שמע מינה דמיירי
לייחיה והוא דבר שיש לו
דקצירה להו דלא קאמר
דמנעא דלעיל: